

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Badania proveniencyjne , PG_00145412						
Kierunek studiów	Ochrona dóbr kultury i muzealnictwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2023 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	6		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Beata Purc				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Beata Purc				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		10.0	27
Cel przedmiotu	Celem jest wprowadzenie studentów w zagadnienia współcześnie prowadzonych badań proveniencyjnych , które koncentrowane są na historii obiektu, przy wykorzystaniu szeroko rozumianego warsztatu historii sztuki. Zajęcia obejmują podkreślenie znaczenia badań proveniencyjnych. Poznanie metod kładących nacisk na wskazanie konieczności interdyscyplinarnych analiz z zakresu historii i historii sztuki, badań archiwalnych i konserwatorskich nastawionych na pełną historię badanego przedmiotu, aby odkryć jego przeszłość , dzieje, ustalić autentyczność i tytuł prawny. Podczas zajęć wskazane zostaną narzędzia i źródła oraz klasyfikacje oznaczeń własnościowych także sposoby ich rozpoznawania.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ODKML3_U05] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, różnych zasobów dostępnych w internecie itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu	[U05] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, różnych zasobów dostępnych w internecie itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu w badaniach proveniencyjnych.	[SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ODKML3_W06] Zna w zaawansowanym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki/muzeologa/zabytkoznawcy, w szczególności metody analizy i interpretacji wytworów sztuki różnych epok	[W06] Zna w zaawansowanym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki/muzeologa/zabytkoznawcy, w szczególności metody analizy i interpretacji wytworów sztuki różnych epok	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[ODKML3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	[K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[ODKML3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	[K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu związanego z badaniami proveniencyjnymi.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[ODKML3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce	[W02] Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce	[SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	1. Dzieło sztuki a fakty historyczne 2. Badania historyczne nad dziełem 3. Źródła do dziejów sztuki (Inwentarze, spisy, wykazy, dostępne dokumentacje w instytucjach, korespondencje, prasa, dokumentacja konserwatorska, archiwalna fotografia, oznaczenia własnościowe, dokumentacja nabycia obiektu, księga inwentarzowa, księga wpływów/zakupów, depozyty, karty obiektu, dokumentacja wystaw czasowych) 4. Archiwa i wszelka dokumentacja archiwalna osób prywatnych i firm 5. Analiza źródeł internetowych; bibliografia; ikonografia i ikonografia internetowa. W tym narzędzia internetowe monitorujące rynek dzieł sztuki, archiwa cyfrowe innych krajów, biblioteki cyfrowe, serwisy poświęcone proveniencji i sztuce zrabowanej. 6. Ustalanie proveniencji dzieła sztuki: analiza źródeł; analiza oznaczeń własnościowych; analiza konserwatorska obiektu 7. Dzieło sztuki w muzeum i w kolekcji a) Zakupu do kolekcji muzealnej dzieła sztuki i związane z tym badania b) Sprawdzanie dzieła sztuki znajdującego się w muzealnej kolekcji c) Poszukiwanie zaginionego z kolekcji dzieła sztuki przedmiot roszczeń 8. Dzieło sztuki w interdyscyplinarnej problematyce badawczej a) Zagadnienia atrybucyjne b) formalno-stylistyczne c) Technologiczne d) Rozpoznawanie oznaczeń własnościowych, sprzedażnych, aukcyjnych e) Rozpoznania fotograficzne i graficzne wizerunku dzieła f) Badania źródeł archiwalnych g) Kwerenda bibliograficzna wzmianki o danym przedmiocie (np. katalogi zbiorów i wystaw, katalogi aukcyjne, artykuły w prasie, pamiętniki, wspomnienia) h) Historia obiektu i) Weryfikacja atrybucji obiektu j) Potwierdzenie lub wykluczenie autentyczności zabytku k) Rewindykacje. Odzyskiwanie dzieł zagrabionych podczas wojny bądź współcześnie l) Ustalanie właściciela i praw do dzieła 9. Badania proveniencyjne dotyczące wojennych konfiskat, grabieży, kradzieży i przemieszczeń 10. Badania proveniencyjne mienia podworskiego, opuszczonego 11. Badania proveniencyjne z pochodzenia z własności żydowskiej 12. Zasady Konferencji Waszyngtońskiej na temat sztuki konfiskowanej przez Niemców
-------------------	--

	13. Historia losów muzealiów wybrane przykłady muzealne		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość metodologii badawczej historii sztuki		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Obecność na zajęciach 80%. Przygotowanie prezentacji proweniencji wybranego obrazu	80.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur "Wstęp do historii sztuki, t. 1. Przedmiot - metodologia - zawód" red. P. Skubiszewski, Warszawa 1973 - Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, Kraków 1951 - Aftanazy R., Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej, Wrocław 19911997 - Mecenas, kolekcjoner, odbiorca. Materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Katowice, 1984 - Rastawiecki E., Słownik malarzów polskich tudzież obcych w Polsce osiadłych lub czasowo przebywających, t. IIII, Warszawa 18501857 - Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.). Malarze, rzeźbiarze, graficy, Warszawa 1971 - Jakubowski O., Nabywanie dóbr kultury przez muzea, Muzealnictwo 2012, nr 53, s. 8892 - Karecka L.M., Mienie zwane podworskim w Muzeum Narodowym w Warszawie, Muzealnictwo 2012, nr 53, s. 4457 - Chwalewik E., Zbiory polskie. Archiwa, biblioteki, gabinety, galerie, muzea i inne zbiory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie w porządku alfabetycznym według miejscowości ułożone, Warszawa 19261927 - Olkowski R., O badaniu proveniencji muzealiów, Muzealnictwo, 2012, nr 53, s. 2737 - Zofia Bandurska, Dariusz Kacprzak, Piotr Kosiewski, Maria Romanowska-Zadrożna, Bożena Steinborn, Magdalena Tarnowska, Badania proveniencyjne muzealiów pod kątem ich ewentualnego pochodzenia z własności żydowskiej Muzealnictwo 2012, nr 53, s. 14-26 - Maria Romanowska Zadrożna, Badania proveniencyjne w Polsce, cz. 1, Muzealnictwo, 2016, 57, s. 176-191 - Maria Romanowska-Zadrożna, BADANIA PROWENIENCYJNE W EUROPIE I STANACH ZJEDNOCZONYCH, MUZEALNICTWO, 2015(56), s. 230-243 - L.M. Kamińska, Polska Centralna Zbiornica Muzealna na Województwo Gdańskie. Część 1. Geneza powstania, w: Muzealnictwo 2018, nr 59, s. 175-184 - Lidia Małgorzata Kamińska, Polska centralna zbiornica muzealna na województwo Gdańskie. Część 2. W Sopocie i w Oliwie, Muzealnictwo, 2019(60), s. 202-212 - Katarzyna Darecka, Anna Frąckowska, Ratusz Głównego Miasta w Gdańsku, cz.1 oraz Katarzyna Darecka, Izabela Jastrzębska-Olkowska, Dwór Artusa w Gdańsku, cz. 2 oraz Wojciech Szymański, Dom Uphagena w Gdańsku, Gdańsk 2020 - Ewa Manikowska, Muzeum Narodowe jak Met, czyli o współczesnym znaczeniu badań proveniencyjnych, Konteksty 3/2024 (346), s. 42-50		

Uzupełniająca lista lektur	1. <i>Europejskie Dziedzictwo Rozproszone</i>, wyd. II uzupełnione i poprawione, Gdańsk 1993 2. <i>Straty wojenne. Kolekcja Jacoba Kabruna</i>, t. 1. <i>Ryciny. Historia i dokumentacja</i>, t. 2. <i>Ryciny. Katalog</i>, t. 3. <i>Ryciny. Ilustracje</i>, red. nauk. Jolanta Talbierska, oprac. Kalina Zabuska 3. "Polskie Dziedzictwo Kulturalne". Seria A: "Straty Kultury Polskiej", Poznań: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Polskiego Dziedzictwa Kulturalnego za Granicą 2000 oraz 2006 4. Helena Kowalska, <i>Straty wojenne Muzeum Miejskiego (Stadtmuseum) w Gdańsku. Seria Nowa, t. 1. Malarstwo</i>, Gdańsk 2017 5. Helena Kowalska, <i>Straty wojenne kolekcji malarstwa Jacoba i Augusta Kabrunów</i>, Gdańsk 2023 6. J. Daniluk, <i>Uwagi o muzeach i kolekcjach prywatnych międzywojennego Gdańska</i>, Gdańskie Studia Muzealne 2019, <i>Seria Nova</i>, nr 1 (11), s. 32 7. H. Kowalska, <i>Miniatura Hansa Holbeina Portret kupca Gdańskiego Johanna Schwarzwalda. Zaginiony depozyt ze zbiorów Muzeum Miejskiego (Stadtmuseum) w Gdańsku</i>, Gdańskie Studia Muzealne 2019, <i>Seria Nova</i>, nr 1 (11), s. 88 8. Beata Purc-Stępnik, Zbiory malarstwa europejskiego Muzeum Narodowego w Gdańsku w kontekście nabytków uzyskanych w wyniku II wojny światowej, w: <i>Kolekcje: kształtowanie, historia, dziedzictwo utracone, Muzeum Narodowe w Gdańsku, 1520 czerwca 2020</i>, red. M. Mielnik, Gdańsk 2020, s. 433-460 9. Skibińska Źródła do badań nad zagładą Żydów na okupowanych ziemiach polskich. Przewodnik archiwalno-bibliograficzny, Warszawa 2007 10. Nawojka Cieślińska-Lobkowicz, sztuka zrabowana i przemieszczona Badania proveniencji osobno czy wspólnie? <i>Przegląd Zachodni</i> 2019, nr 1, s. 123-140 11. <i>Beyond the Dreams of Avarice: The Hermann Goering Collection</i>. Nancy H. Yeide (Robert M. Edsel, introduction), Dallas 2009 12. Jean-Marc Dreyfus <i>Le catalogue Goering</i>, Les Archives diplomatiques i in., Paris 2015 13. <i>Stefan Lehr Ein fast vergessener Osteinsatz: Deutsche Archivare im Generalgouvernement und im Reichskommissariat Ukraine</i> (Schriften des Bundesarchivs), Düsseldorf 2007 14. Baresel-Brand A. (oprac.), Verantwortung wahrnehmen / Taking Responsibility. NSRaubkunst eine Herausforderung an Museen, Bibliotheken und Archive / Nazilooted Art a Challenge for Museums, Libraries and Archives, Magdeburg 2009 15. Fischer-Defoy Ch., Nürnberg K., Gute Geschäfte. Kunsthandel in Berlin 1933-1945, kat.wyst. Aktives Museums Faschismus und Widerstand, Berlin, Landesarchiv Berlin, Berlin 2011 1. Inne artykuły w: MUZEALNICTWO oraz w CENNE BEZCENNE UTRACONE Podstawy prowadzenia badań proveniencyjnych: nim.gov.pl https://www.nim.gov.pl/files/publications/24/ABC_Prowieniencja_internet.pdf https://www.nim.gov.pl/files/publications/A... <i>ABC Analiza proveniencji determinuje poznanie historii zbiorów państwowych i prywatnych, kolekcjonerstwa, handlu dziełami sztuki czy wreszcie losów poszczególnych ...</i> https://www.nim.gov.pl/files/publications/24/ABC_Prowieniencja_internet.pdf Anna Lewandowska, Karolina Zalewska, Katarzyna Zielińska, ABC Podstawy prowadzenia badń proveniencyjnych Szkolenia Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Warszawa 2015
-----------------------------------	---

		Kodeks Etyki ICOM dla Muzeów; [online] http://icom.museum/fileadmin/user_upload/pdf/Codes/poland.pdf
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Oznaczenia własnościowe i ich lokalizacja na zabytkach. Kwerenda bibliograficzna do dzieła sztuki. Na czym polega weryfikacja atrybucji obiektu?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.